

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžfk/16/2017
Identifikačné číslo spisu: 5016200008
Dátum vydania rozhodnutia: 06.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5016200008.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudcov JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobcu: Jozef Rabčan, Lokca 400, IČO: 34 421 718, zastúpený advokátom Mgr. Roman Kobella, Aleja Slobody 1899, Dolný Kubín, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Banská Bystrica, Lazovná 63, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 20715801/2015 zo dňa 24. augusta 2015, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/2/2016-32 zo dňa 22. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/2/2016-32 zo dňa 22. júna 2016 z a m i e t a.

Kasačnému sťažovateľovi nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1.

1.1 Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom č. k. 21S/2/2016-32 zo dňa 22.06.2016 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 20715801/2015 zo dňa 24.08.2015, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Žilina č. 20134902/2015 zo dňa 23.04.2015, ktorým bol podľa § 68 ods. 5 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Daňový poriadok“ alebo „DP“) vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie IV. štvrťrok 2011 vo výške 2.200,- €.

1.2 Krajský súd v Žiline preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu podľa § 247 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v medziach žalobných dôvodov, pričom zistil, že napadnuté rozhodnutie je zákonné, preto žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 250j ods. 1 OSP.

1.3 Krajský súd zistil, že správca dane vykonal daňovú kontrolu u žalobcu na daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za zdaňovacie obdobie I. štvrťrok - IV. štvrťrok 2011, o výsledku ktorej vyhotovil protokol č. 9512401/5/443435/2015 zo dňa 10.03.2015. Podľa správcu dane, žalobca si neoprávnené odpočítal DPH z faktúry č. 3/11/2011 zo dňa 30.11.2011 od dodávateľa DZ Stav, s. r. o. (do 17.01.2011 obchodné meno: DUBAY, s. r. o.), Kamenná ulica 11, Žilina, IČO: 36 4023 11 v celkovej sume 13.320,- €, z toho DPH 20 % v sume 2.220,- €. Výsledkom daňovej kontroly bolo rozhodnutie č. 20134902/2015 zo dňa 23.04.2015, ktorým správca dane vyrubil žalobcovi rozdiel dane 2.220,- € na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie IV. štvrťrok 2011. V odôvodnení uviedol, že žalobca nemal vo IV. štvrťroku 2011 právo na odpočítanie dane vo výške 2.220,- € za dodané stavebné práce dodávateľa DZ Stav, s. r. o. z dôvodu, že neboli zistené skutočnosti, ktoré by preukazovali, že došlo k dodaniu služby.

1.4 Krajský súd v Žiline konštatoval, že právo na odpočítanie dane platiteľom je založené na skutočnosti, že v deklarovanom zdaniteľnom obchode vzniká daňová povinnosť. Samotné vystavenie faktúry ešte nezakladá právo na uplatnenie práva na odpočítanie dane z nej, samotná faktúra, ktorá bola zo strany jej vystavovateľa vyhotovená pre prijímateľa, nie je dôkazom toho, že zdaniteľné plnenie - dodanie tovaru, resp. služby, ktoré sú na faktúre uvedené, sa reálne uskutočnilo.

1.5 Krajský súd v Žiline ďalej konštatoval vo vzťahu k námietke žalobcu ohľadom údajného pochybenia správcu dane ako aj žalovaného, ktoré malo spočívať v tom, že finančné orgány za účelom zistenia podmienok pre odpočet DPH riadne neoverili dané obchodné transakcie tak na strane dodávateľa, ako aj na strane odberateľov žalobcu, pričom žalobca poukázal na tú skutočnosť, že pokiaľ by nevznikla daňová povinnosť pri dodaní služieb zo strany dodávateľa, tak logicky nemohla vzniknúť daňová povinnosť pri následnom poskytnutí predmetného plnenia odberateľom žalobcu a výsledkom by bola daňová povinnosť žalobcu vo výške 0,- €, avšak krajský súd túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

1.6 Krajský súd v Žiline sa pri tom opieral o zistenia, že správca dane v rámci daňovej kontroly vo vzťahu k preukázaniu uskutočnenia stavebných prác dodávateľom DZ Stav, s. r. o., pre odberateľa T. D., k predmetným faktúram vypočul dňa 16.02.2015 svedka T. S., s ktorým bola spísaná Zápisnica o ústnom pojednávaní č. 9512401/5/347245/2015. Na ústnom pojednávaní konateľovi dodávateľa, T. S., správca dane uložil najneskôr do 27.02.2015 doručiť knihu pohľadávok a záväzkov, účtovný denník za rok 2011, odberateľské, dodávateľské faktúry za rok 2011, pokladničné doklady, bankové výpisy, evidenciu DPH a pod. Oznámením zo dňa 04.02.2015 č. 9512401/5/282472/2015 bolo žalobcovi oznámené, že dňa 16.02.2015 sa bude na Daňovom úrade Žilina, pobočka Námestovo, konať ústne pojednávanie so svedkom T. S. v súvislosti s výkonom daňovej kontroly. Žalobca sa ústneho pojednávania nezúčastnil. Správca dane za účelom preverenia reálneho uskutočnenia stavebných prác dodávateľom DZ Stav, s. r. o., zaslal správcovi konkurznej podstaty úpadcu spoločnosti BMK Konkurz, k. s. výzvu č. 9512401/5/2211708/2014 zo dňa 26.05.2014, na základe ktorej správca dane žiadal zapožičanie účtovných a daňových dokladov spoločnosti DZ Stav, s. r. o., za zdaňovacie obdobie 2011, ktoré môžu byť dôkazom v tejto veci. Správca konkurznej podstaty oznámil, že vyzval niekoľkokrát dlžníka na poskytnutie súčinnosti, predloženie evidencie majetku a účtovníctva, ale dlžník poštu nepreberá. Z uvedeného dôvodu správca nedisponuje žiadnymi dokladmi úpadcu DZ Stav, s. r. o.

1.7 Krajský súd v Žiline z obsahu administratívneho spisu ďalej zistil, že správca dane opätovne predvolal konateľa DZ Stav, s. r. o. - predvolanie na výsluch svedka č. 9512401/5/423235/2014 zo dňa 16.09.2014. Svedok T. S. sa však bez ospravedlnenia k výsluchu nedostavil. Správca dane preto opakovane zaslal T. S. predvolanie na výsluch svedka č. 9512401/5/4695742/2014 zo dňa 20.10.2014, zásielka sa vrátila s doložkou - zásielka neprevzatá v odbernej lehote.

1.8 Správca dane zaslal dňa 06.11.2014 na Mestský úrad Dolný Kubín žiadosť o oznámenie miesta pobytu T. S.. Z odpovede vyplýva, že T. S. bol dňa 06.06.2014 zrušený trvalý pobyt na adrese R. na návrh vlastníka nehnuteľnosti. Správca dane opätovne predvolal svedka T. S. na termín 17.12.2014. Menovaný sa na výsluch nedostavil, preto ho daňový úrad predvolal opätovne na 14.01.2015, svedok sa opätovne na výsluch nedostavil.

1.9 Krajský súd v Žiline ďalej zistil, že dňa 04.02.2015 sa T. S. telefonicky kontaktoval so správcom dane, ktorý mu oznámil, že ďalšie ústne pojednávanie bude dňa 16.02.2015. Zároveň zaslal T. D. upovedomenie o vypočutí svedka na termín 16.02.2015. Svedok T. S. sa zúčastnil ústneho pojednávania, ústneho pojednávania sa nezúčastnil T. D.. K predmetným faktúram uviedol, že ich vystavil, práce si objednal T. D., práce vykonávala firma DZ Stav, s. r. o., ďalej uviedol, že má brigádnikov, prevedenie kontroloval T. D.. Firmu, pre ktorú práce vykonával, on nepozná, práce prevzal T. D., nevie, čo to bola za stavba ani kde. Pečiatka a podpisy na faktúre č. 3/9/2011, č. 3/11/2011 a pokladničné doklady patria jemu a aj podpis je jeho. Predmetné faktúry boli uhradené v hotovosti, ktorú sám prevzal. Ďalej uviedol, že faktúry č. 3/9/2011, č. 3/11/2011 a č. 3/2011 sú zaúčtované v zdaniteľných výnosoch účtovníctva spoločnosti DZ Stav, s. r. o. v roku 2011, účtovníctvo vedie T. L., on ho viedol aj v roku 2011.

1.10 Podľa zistení krajského súdu, správca dane umožnil aj T. D. vyjadriť sa priamo k daňovej kontrole, k zisteným skutočnostiam a k spôsobu ich zistenia. Dňa 09.03.2015 správca dane vykonal ústne pojednávanie, na ktorom ho oboznámil so zisteniami počas výkonu daňovej kontroly a so svedeckou výpoveďou svedka T. S..

1.11 Na základe výzvy č. 9512401/5/351158/2015 zo dňa 16.02.2015 zaslanej Sociálnej poisťovni, pobočka Žilina, správca dane dostal odpoveď, z ktorej vyplýva, že spoločnosť DZ Stav, s. r. o. sa nachádza v registri zamestnávateľov vedenom Sociálnou poisťovňou ako DUBAY, s. r. o. od 07.05.2007 do 29.02.2008 a od 01.07.2008 do 31.07.2009. Spoločnosť odvádzala poistenie za zamestnancov v období roku 2007 a roku 2008. Zo skutočností vyplynulo, že spoločnosť DZ Stav, s. r. o. nezamestnávala žiadnych zamestnancov, ktorí by vykonávali práce uvedené v predmete preskúmaných faktúr.

1.12 Správca dane ďalej uložil T. S. predložiť účtovníctvo za zdaňovacie obdobie roku 2011, a to v termíne do 27.02.2015. Dňa 10.03.2015 svedok telefonicky oznámil, že účtovníctvo spoločnosti nemá a nepredloží ho.

1.13 Podľa krajského súdu, správca dane T. D. umožnil využiť právo uvedené v § 25 ods. 4 a § 45 ods. 1 písm. e) Daňového poriadku, zúčastniť sa na výpovedi svedka, keď o termínoch pojednávania bol vopred informovaný. T. D. sa na ústne pojednávanie ani v jednom prípade nedostavil, neprejavil záujem nejasné fakturácie vysvetliť, pri konfrontácii s dodávateľom, k zisteniam uvedeným v protokole z kontroly sa nevyjadril.

1.14 Krajský súd v Žiline ďalej skonštatoval, že právom a povinnosťou žalobcu, ako daňového subjektu je, aby sám predložil dôkazy potvrdzujúce, že stavebné práce boli skutočne aj dodané. Žalobca v rámci daňovej kontroly nepredložil žiadne ďalšie dôkazy okrem faktúr. Krajský súd preto skonštatoval, že v administratívnom spise sa nenachádza žiaden doklad, ktorý by predložil žalobca na osvedčenie svojich tvrdení.

1.15 Krajský súd v Žiline ďalej uviedol, že právo odpočítať daň z tovarov a služieb vzniká platiteľovi v deň, keď pri tomto tovare alebo službe vznikne daňová povinnosť. Ak nevznikla daňová povinnosť, potom nevzniklo ani právo na odpočítanie. Nie je možné uznať odpočítanie u platiteľa dane iba na základe toho, že má faktúru vyhotovenú platiteľom dane. V danom prípade preukázané služby - stavebné práce žalobcovi dodané neboli, preto mu nevzniklo ani právo na odpočet dane z predmetných faktúr (daň na vstupe).

1.16 Podľa krajského súdu v danom prípade vystavil žalobca aj odberateľské faktúry, na ktorých vyčíslil daň z pridanej hodnoty (§ 69 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení účinnom v rozhodujúcom období - ďalej len „zákon o DPH"). Z uvedeného je zrejmé a logické, že daň na výstupe nemôže byť 0 (na odberateľských faktúrach je daň vyčíslená). Vznikla otázka, akým spôsobom má daňový subjekt postupovať, keď daň na vstupe je 0 a daň na výstupe je vyčíslená a vypočítaná. V tejto

súvislosti krajský súd zdôraznil, že daň na výstupe nemôže byť 0 z dôvodu, že daňový subjekt ju na faktúre svojmu odberateľovi uviedol. Z uvedeného je zrejmé, že nastala situácia, keď daňový subjekt si nemôže odpočítať svoju vlastnú daňovú povinnosť (daň, ktorú prijal od svojich odberateľov od dane, ktorú zaplatil svojim dodávateľom). Krajský súd ešte dodal, že daňový úrad daňovému subjektu nevráti nadmerný odpočet, ale vzniká tu povinnosť daňového subjektu daň, ktorú uviedol na odberateľských faktúrach odvieť do štátneho rozpočtu.

1.17 Krajský súd vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že žalobca nepreukázal nárok na odpočítanie DPH podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH, pretože nebol preukázaný vznik daňovej povinnosti pri službe uvedenej na faktúre u deklarovaného dodávateľa, v nadväznosti na to bolo porušené ust. § 49 ods. 2 písm. a) zákona o DPH, podľa ktorého si platiteľ mohol odpočítať daň zo služby voči nemu uplatnenej dodávateľom uvedeným na faktúre. Samotná existencia faktúry nezakladá nárok na odpočítanie dane, pretože nebolo preukázané, že služba uvedená na faktúre bola skutočne dodaná dodávateľom DZ Stav, s. r. o. Okrem toho predmetná faktúra neobsahovala náležitosti podľa § 71 ods. 2 písm. f) zákona o DPH a bolo porušené aj ustanovenie § 51 ods. 1 písm. a) zákona o DPH.

1.18 Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo v súlade so zákonom, keď žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdení, ktorými by preukázal splnenie zákonných podmienok pre odpočet DPH, a preto žalobu ako nedôvodnú pri aplikácii § 250j ods. 1 OSP zamietol.

1.19 O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi trovy konania nepriznal.

2.

2.1 Proti predmetnému rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 21S/2/2016-32 zo dňa 22.06.2016, podal žalobca kasačnú sťažnosť, a to v celom rozsahu, z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), nakoľko podľa žalobcu - sťažovateľa, krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2 Žalobca má za to, že si riadne splnil svoje dôkazné bremeno v zmysle § 24 ods. 1 Daňového poriadku vo vzťahu k preukázaniu reálneho uskutočnenia prác a služieb uvedených vo faktúre vystavenej dodávateľom DZ Stav, s.r.o. Podľa žalobcu dostatočným dôkazným prostriedkom, ktorý preukazuje existenciu obchodného vzťahu ako aj reálne poskytnutie plnenia, je svedecká výpoveď jediného spoločníka a konateľa spoločnosti T. S..

2.3 Podľa § 25 ods. 1 Daňového poriadku svedok T. do zápisnice o ústnom pojednávaní vo veci svedeckej výpovede č. 9512401/5/347245/2015 spísanej dňa 16.02.2015 výslovne uviedol a potvrdil, že v roku 2011 na základe ústnych dohôd vykonávala obchodná spoločnosť DZ Stav, s.r.o. pre sťažovateľa stavebné pomocné práce (murárske a čistiace), pričom faktúry za tieto činnosti vystavil svedok ako konateľ spoločnosti.

2.4 Podľa žalobcu je predmetná výpoveď hodnoverným dôkazom preukazujúcim poskytnutie plnení zo strany dodávateľa DZ Stav, s.r.o., čím žalobca uniesol svoje dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu nároku na odpočítanie dane.

2.5 Žalobca má ďalej za to, že len samotné pochybnosti správcu dane nemôžu byť spôsobilé vyvrátiť oprávnenosť nároku daňového subjektu na odpočítanie dane.

2.6 Žalobca odmieta záver krajského súdu, že dodávateľská faktúra neobsahuje zákonnú náležitosť podľa § 71 ods. 2 písm. f) zákona o DPH, keďže predmetná faktúra dostatočne obsahuje vymedzenie rozsahu a druhu dodanej služby, keď druh služby je označený ako stavebné práce a rozsah služby je vymedzený časom poskytovania služby (za obdobie október a november 2011), ako aj dohodnutou cenou služby.

2.7 Žalobca ďalej poukazuje na nesprávnosť právneho posúdenia aj v tom, že právny záver krajského súdu je založený na zmätočne vyhodnotenom skutkovom základe. V časti odôvodnenia rozsudku krajský súd uvádza, že v danom prípade preukázané služby (stavebné práce) sťažovateľovi dodané neboli, no v ďalšej časti krajský súd uvádza, že nebolo preukázané, že služba uvedená na faktúre bola skutočne dodaná dodávateľom DZ Stav, s.r.o., a teda krajský súd na jednej strane tvrdí, že plnenie sťažovateľovi nebolo dodané a na druhej strane uvádza, že je nepreukázané, že plnenie vyúčtované faktúrou dodal práve dodávateľ DZ Stav, s.r.o.

2.8 Žalobca poukazuje aj na to, že podľa jeho názoru, ani v daňovom konaní ani v konaní pred krajským súdom nebolo žiadnym dôkazným prostriedkom preukázané, že plnenie nebolo v skutočnosti dodané, resp. že predmetné plnenie nedodal dodávateľ DZ Stav, s.r.o.

2.9 Žalobca - sťažovateľ sa domáha, aby kasačný súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 21S/2/2016-32 zo dňa 22.06.2016 a to tak, že zruší rozhodnutie žalovaného č. 20715801/2015 zo dňa 24.08.2015. Zároveň si uplatňuje nárok na náhradu trov konania spočívajúcu v zaplatenom súdnom poplatku za podanú kasačnú sťažnosť a v trovách právneho zastúpenia.

3.

3.1 K predmetnej kasačnej sťažnosti sa vyjadril svojim podaním zo dňa 24.11.2016 aj žalovaný, v ktorom navrhol potvrdiť rozsudok Krajského súdu v Žiline.

3.2 Žalovaný má za to, že Krajský súd v Žiline v predmetnej veci rozhodol v súlade s platnými právnymi predpismi, aplikoval a vykladal ustanovenia príslušných právnych predpisov správne a dospel k správnejmu rozhodnutiu vo veci.

3.3 Námetka žalobcu, že splnil svoje dôkazné bremeno a dostatočným dôkazným prostriedkom je svedecká výpoveď T. S., je neopodstatnená, pretože tento svedok nevedel uviesť žiadne konkrétne skutočnosti týkajúce sa predmetných fakturácií, nevedel ani uviesť, kde sa mali stavby, na ktorých práce zrealizovali, nachádzať. Navyše žalobca sa svedeckej výpovede T. S. nezúčastnil, čím sa sám ukrátil o svoje právo a možnosť konfrontácie s týmto svedkom.

3.4 Žalovaný má za to, že na základe uvedeného, nedošlo k prenosu dôkazného bremena na správcu dane ako to uvádza žalobca v kasačnej sťažnosti. Naopak, žalobca svoje bremeno neuniesol a dostal sa do dôkaznej núdze.

3.5 K námetke žalobcu ohľadom dostatočnosti vymedzenia služby, žalovaný uvádza, že vymedzenie, ktoré bolo na faktúre „stavebné práce“ je len všeobecné, vzhľadom na široký rozsah konkrétnych služieb, ktoré spadajú pod odvetvie stavebnej činnosti, uvedenie časového obdobia, nie je vymedzením druhu a rozsahu služby, žalobcom uvedený text na spornej faktúre, nespĺňa požiadavky ust. § 71 ods. 2 písm. f) zákona o DPH a následne nespĺňa ani podmienku pre odpočítanie dane vyplývajúcu z § 51 ods. 1 písm. a) zákona o DPH.

3.6 Žalobca neuniesol dôkazné bremeno v súvislosti s uplatneným odpočítaním DPH po stránke vecnej aj formálnej.

3.7 K námetke žalobcu ohľadom zmätočne vyhotoveného skutkového základu, žalovaný uvádza, že z odôvodnenia predmetného rozsudku jednoznačne vyplýva záver, že žalobcom deklarovane služby dodané neboli.

3.8 Žalovaný navrhuje, aby Najvyšší súd SR vyniesol rozsudok, ktorým potvrdí rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 21S/2/2016 zo dňa 22.06.2016 a náhradu trov konania žalobcovi neprizná.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

4.2 Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

4.3 Podľa § 454 SSP, na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

4.4 Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd SR zistil skutkový stav, z ktorého vyplýva, že rozhodnutím Daňového úradu Žilina č. 20134902/2015 zo dňa 23.04.2015, bol podľa § 68 ods. 5 Daňového poriadku vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie IV. štvrťrok 2011 vo výške 2.200,- €, pričom následne rozhodnutím žalovaného č. 20715801/2015 zo dňa 24.08.2015, bolo rozhodnutie správca dane potvrdené.

4.5 Z predložených dokumentov, tak ako to konštatoval aj Krajský súd v Žiline, vyplýva, že žalobca si neoprávnene odpočítal DPH z faktúry č. 3/11/2011 zo dňa 30.11.2011 od dodávateľa DZ Stav, s. r. o. (do 17.01.2011 obchodné meno: DUBAY, s. r. o.), Kamenná ulica 11, Žilina, IČO: 36 4023 11 v celkovej sume 13.320,- €, z toho DPH 20 % v sume 2.220,- €.

4.6 Podľa zistení Najvyššieho súdu SR, správca dane, ako dôvod rozhodnutia uviedol, že žalobca nemal vo IV. štvrťroku 2011 právo na odpočítanie dane vo výške 2.220,- € za dodané stavebné práce od dodávateľa DZ Stav, s. r. o. z dôvodu, že neboli zistené skutočnosti, ktoré by preukazovali, že došlo k ich dodaniu.

4.7 Podľa § 3 ods. 3 Daňového poriadku, správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo pri správe daní vyšlo najavo.

4.8 Podľa § 3 ods. 5 Daňového poriadku, správca dane je povinný vykonať úkony pri správe daní aj z vlastného podnetu, ak sú splnené zákonné podmienky pre vznik alebo existenciu daňovej pohľadávky, a to aj vtedy, ak daňový subjekt nespĺnil riadne alebo vôbec svoje povinnosti.

4.9 Podľa § 3 ods. 6 Daňového poriadku, pri uplatňovaní osobitných predpisov pri správe daní sa berie do úvahy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre zistenie, vyrubenie alebo vybratie dane. Na právny úkon alebo inú skutočnosť rozhodujúcu pre zistenie, vyrubenie alebo vybratie dane, ktoré nemajú ekonomické opodstatnenie a ktorých výsledkom je účelové obchádzanie daňovej povinnosti alebo získanie takého daňového zvýhodnenia, na ktoré by inak nebol daňový subjekt oprávnený, alebo ktorých výsledkom je účelové zníženie daňovej povinnosti, sa pri správe daní neprihliada.

4.10 Podľa § 24 ods. 1 Daňového poriadku, daňový subjekt preukazuje

a) skutočnosti, ktoré majú vplyv na správne určenie dane a skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v daňovom priznaní alebo iných podaniach, ktoré je povinný podávať podľa osobitných predpisov

(napríklad zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákon č. 105/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov),

b) skutočnosti, na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňovej kontroly alebo daňového konania,

c) vierohodnosť, správnosť a úplnosť evidencií a záznamov, ktoré je povinný viesť.

4.11 Podľa § 24 ods. 2 Daňového poriadku, správca dane vedie dokazovanie, pričom dbá, aby skutočnosti nevyhnutné na účely správy daní boli zistené čo najúplnejšie a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov.

4.12 Podľa § 24 ods. 4 Daňového poriadku, ako dôkaz možno použiť všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočností rozhodujúcich pre správne určenie dane a čo nie je získané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Ide najmä o rôzne podania daňových subjektov, svedecké výpovede, znalecké posudky, verejné listiny, protokoly o daňových kontrolách, zápisnice o miestnom zisťovaní a obhliadke, povinné záznamy a evidencie vedené daňovými subjektmi a doklady k nim.

4.13 Podľa § 45 ods. 1 Daňového poriadku, daňový subjekt, u ktorého sa vykonáva daňová kontrola má vo vzťahu k zamestnancovi správcu dane právo

c) predkladať v priebehu daňovej kontroly dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia a navrhovať dôkazy dostupné správcovi dane, ktoré sám nemôže predložiť, najneskôr do dňa jej ukončenia,

e) klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní,

f) vyjadrovať sa v priebehu daňovej kontroly k zisteným skutočnostiam, k spôsobu ich zistenia alebo navrhnúť, aby v protokole boli uvedené jeho vyjadrenia k nim.

4.14 Podľa § 45 ods. 2 Daňového poriadku, kontrolovaný daňový subjekt má vo vzťahu k zamestnancovi správcu dane tieto povinnosti:

c) poskytovať požadované informácie sám alebo ním určenou osobou,

d) predkladať v priebehu daňovej kontroly záznamy, ktorých vedenie ukladá osobitný predpis, a iné doklady, ktoré preukazujú hospodárske operácie a účtovné prípady, vo forme požadovanej správcom dane, ak ich v tejto požadovanej forme vedie, vrátane evidencie a záznamov, ktorých vedenie bolo správcom dane uložené, a podávať k nim ústne alebo písomné vysvetlenia,

e) predkladať v priebehu daňovej kontroly dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia.

4.15 Podľa § 49 ods. 2 zákona o DPH, platiteľ môže odpočítať od dane, ktorú je povinný platiť, daň z tovarov a služieb, ktoré použije na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ s výnimkou podľa odsekov 3 a 7. Platiteľ môže odpočítať daň, ak je daň

a) voči nemu uplatnená iným platiteľom v tuzemsku z tovarov a služieb, ktoré sú alebo majú byť platiteľovi dodané,

b) ním uplatnená z tovarov a služieb, pri ktorých je povinný platiť daň podľa § 69 ods. 2 až 4, 7 a 9 až 12,

c) ním uplatnená pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu podľa § 11 a § 11a,

d) zaplatená colnému orgánu v tuzemsku pri dovoze tovaru.

4.16 Podľa § 51 ods. 1 zákona o DPH, právo na odpočítanie dane podľa § 49 môže platiteľ uplatniť, ak:

a) pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 písm. a) má faktúru od platiteľa vyhotovenú podľa § 71,

b) pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 písm. b) je daň uvedená v záznamoch podľa § 70,

c) pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 písm. c) má faktúru od dodávateľa z iného členského štátu a v prípade premiestnenia tovaru platiteľa z iného členského štátu do tuzemska doklad o premiestnení tovaru,

d) pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 písm. d) má dovozný doklad potvrdený colným orgánom, v ktorom je platiteľ uvedený ako príjemca alebo dovozca.

4.17 Podľa § 70 ods. 1 zákona o DPH, platiteľ je povinný viesť podrobné záznamy podľa jednotlivých zdaňovacích období o dodaných tovaroch a službách a o prijatých tovaroch a službách; osobitne vedie

záznamy o dodaní tovarov a služieb do iného členského štátu, o nadobudnutí tovaru z iného členského štátu, o prijatí služieb z iného členského štátu a o dovoze tovaru. V záznamoch sa uvádzajú údaje rozhodujúce pre správne určenie dane. Na účely odpočítania dane vedie platiteľ záznamy v členení na tovary a služby s možnosťou odpočítania dane, bez možnosti odpočítania dane a s možnosťou pomerného odpočítania dane; v záznamoch platiteľ uvedie zdaňovacie obdobie, v ktorom vykonal odpočítanie dane alebo pomerné odpočítanie dane. Platiteľ vedie záznamy aj o platbách prijatých pred dodaním tovarov a služieb a o platbách poskytnutých pred dodaním tovarov a služieb. Člen skupiny je povinný viesť osobitne záznamy o dodaní tovarov a služieb ostatným členom skupiny.

4.18 Najvyšší súd SR potvrdzuje názor Krajského súdu v Žiline, ktorý vyslovil v odôvodnení predmetného rozsudku, a to, že zákonodarca požaduje (z titulu ľahkej zneužitelnosti), aby platiteľ, ktorý nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty uplatňuje, preukázal existenciu podmienok, ktoré pre nárok na odpočet stanovil. Ak si platiteľ uplatňuje nárok na odpočítanie z dodávateľskej faktúry, musí byť schopný preukázať, že zdaniiteľné obchody boli reálne uskutočnené a to práve osobou uvedenou. Z tejto podmienky a povinnosti nie je možné ustúpiť.

4.19 Podľa názoru Najvyššieho súdu SR žalobca neunesol v administratívnom ani v súdnom konaní dôkazné bremeno a nebolo možné súhlasiť tiež s jeho opakovanými námietkami, keď neuviedol žiadne také relevantné skutočnosti, s ktorými by sa daňové orgány a krajský súd nevysporiadali.

4.20 Dôkazné bremeno spočíva na daňovom subjekte a dokazovanie zo strany správcu dane slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom. Žalobca v zmysle zákona nepreukázal, že samotné plnenie reálne nastalo, odkazovanie len na svedeckú výpoveď, v ktorej daný svedok nedokáže ani popísať bližšie aké konkrétne práce, na ktorých konkrétnych stavbách realizoval, nemôžu byť vyhodnotené ako spôsobilé na zmenu rozhodnutia. Navyiac samotný žalobca sa nezúčastnil výsluchu svedka hoci bol riadne a včas na túto skutočnosť upozornený zo strany správcu dane.

4.21 K ostatným námietkam Najvyšší súd SR len stručne dodáva, že sa plne stotožňuje s názorom, ktorý vyslovil Krajský súd v Žiline vo svojom rozsudku. Vymedzenie predmetu, ako aj ďalšie skutočnosti uvádzané na faktúre v zmysle zákona o DPH sa na predmetnej faktúre nenachádzajú, vymedzenie predmetu plnenia „stavebné práce“ nezodpovedá určeniu „rozsahu“ a „druhu“ služby, ktoré mali byť poskytnuté. Ohľadom námietky o zmatečnosti rozsudku Krajského súdu v Žiline, Najvyšší súd SR uvádza, že takéto tvrdenie je potrebné jednoznačne odmietnuť, nakoľko predmetný rozsudok Krajského súdu v Žiline je logický, riadne odôvodnený a to na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, opierajúci sa o dostatočne uvedené právne posúdenie veci, s logickým záverom.

4.22 Najvyšší súd SR dodáva, ako už bolo vyššie uvedené, že každý subjekt pri svojom podnikaní musí byť dostatočne predvídavý a obozretný, aby reálny obsah plnení zaučtovaných vo faktúrach mohol preukázať aj inými dôkazmi pred daňovými orgánmi, čo žalobca nesporne nepreukázal.

4.23 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol ako nedôvodnú podľa § 461 SSP. Rozhodnutia žalovaného a správcu dane obsahujú všetky zákonom požadované náležitosti, žalovaný pri hodnotení dôkazov postupoval v medziach zákona a logického uvažovania, všetky dôkazy hodnotil v ich vzájomnej súvislosti a prihliadal na všetko, čo v daňovom konaní vyšlo najavo. Z týchto podstatných dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/2/2016-32 zo dňa 22.06.2016 podľa § 461 SSP zamietla.

5.

5.1 O náhrade trov kasačného konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 167 ods. 1

SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Žalobca v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania zo zákona prislúcha len výnimočne (§ 168 SSP), preto žalobcovi ani žalovanému právo na náhradu trov kasačného konania súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.